2022 jaro/spring časopis Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

ZAČÍNÁ TO UTeBe

UNIVERSALIA

MINUTA TICHA ZA UKRAJINU

ZAČNI JINAK

Zastav se a vzpomeň si, kým jsi byl, než ti svět řekl, kým bys měl být...

Lukáš Pytloun

CEO & Owner at Pytloun Hotels

utb.cz

UNIVERSALIA – vydává/published by: Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně/Tomas Bata University in Zlín
Šéfredaktorka/Editor-in-Chief: Ing. Andrea Kadlčíková, **Redakce/Editors:** Mgr. Petra Svěráková, Mgr. Jana Lutonská, Marek Kos
Foto/Photo: Jan Salač
Předklad/Translation: Mgr. Pavla Antonická, Mgr. Jitka Kremplová
Korektury angličtiny/English proofreading: Julian Overall
Kontakt/Contact us: tel. 576 031 748, sverakova@utb.cz; tel. 576 032 214, lutonska@utb.cz. Event.č.: MK ČR E 11840

EDITORIAL

CZ

Milí studenti, vážení kolegové,
letní semestr je v plném proudu a mohli bychom být rádi, že výuka může konečně probíhat normálně – jak jsme byli zvyklí před nástupem pandemie. Bohužel důvod k radosti není. Velmi výrazně v těchto dnech pociťujeme vojenskou agresi na Ukrajině a s ní spojené dopady na naši zemi i zbytek světa. Je k neuvěření, že se v 21. století může odehrávat v Evropě konflikt takového rozsahu. Zprávy, kterých se nám každodenně dostává ze sdělovacích prostředků, ale dnes již od očitých svědků, jsou skličující a ukazují, jak daleko může zajít touha po moci. Prosím vás všechny, abychom si tyto chvíle zapamatovali, protože, slovy klasika, ti, kdo si nepamatují minulost, jsou odsouzeni k tomu ji opakovat.

V tomto kontextu opět děkuji vám všem, kteří se zapojujete do dobrovolnických aktivit, ať již v asistenčním centru nebo na jiných místech, přispíváte na sbírky organizované na pomoc Ukrajině nebo otevřeně vyjadřujete nesouhlas s agresí. Moc si toho vážím. Vaše pomoc dává naději, že bude brzy lépe. Musí být!

Je však třeba jít dál a nepolevovat v práci na rozvoji naší univerzity. Jednou z nejdůležitějších součástí akademické kultury je dodržování etických principů. V tomto čísle Universalie vám představíme paní ombudsmanku Ing. Alenu Macháčkovou, CSc., která je výraznou osobností zajišťující naplňování etických zásad na naší univerzitě. Dovoluji si připomenout, že úřad ombudsmana jsme na UTB zavedli jako jedna z prvních univerzit v ČR. Přinášíme Vám také informace o výsledcích výzkumných činností našich kolegů. V neposlední řadě vám představíme koncept nové budovy, která by měla nahradit naši nejstarší budovu U1, která již funkčně a technicky dosloužila. Snad se nám bude líbit a já doufám, že se nám ji podaří postavit v co nejkratším možném čase.

prof. Ing. Vladimír Sedlařík. Ph.D., rektor

EN

Dear students and colleagues,
The summer semester is in full swing, and we should be happy that classes are finally being held as normal – just like before the pandemic. Unfortunately, there's no reason to rejoice, because we're all acutely aware of the consequences of the military aggression in Ukraine and the impact it's having on this country and the rest of the world. It's hard to believe that a conflict of this magnitude could ever take place in Europe in the 21st century. The news reported every day by the media, and now from eyewitnesses, is depressing, revealing the extent of destruction associated with the lust for power. It would be good for everyone to remember these dire times, since as the famous quote goes: "Those who fail to learn from history are doomed to repeat it."

In this respect, I would like to extend my gratitude once again to everyone participating in voluntary activities, whether at the humanitarian assistance centre or elsewhere, as well to all of you who have donated to collections in aid of Ukraine and those openly expressing opposition to such aggression. I really appreciate your actions, and the support given thus far lends me hope that the situation will improve soon. Quite simply, it has to!

It's necessary to keep on with our endeavours, while also continuing to develop the University. A crucial aspect of academic culture is adherence to ethical principles. This issue of Universalia Magazine includes an introduction to ombudsperson Ing. Alena Macháčková CSc., a prominent figure overseeing conformity with the ethical principles of the TBU. I'd like to highlight that the University was one of the first in the country to establish the office of an ombudsperson. Moreover, its pages feature an article on the results of research by fellow colleagues. Last but not least, the concept for a new building is presented that shall replace the oldest one on the campus – U1, which is well past its best functionally and technically. We hope you like the plans for it. The belief is that the structure could be built very quickly.

Prof. Ing. Vladimír Sedlařík, Ph.D., Rector

UNIVERZITA POMÁHÁ UKRAJINĚ

UNIVERSITY PROVIDES AID TO UKRAINE

CZ

UNIVERZITA TOMÁŠE BATI SE INTENZIVNĚ ZAPOJILA DO POMOCI VÁLKOU ZMÍTANÉ UKRAJINĚ. USPOŘÁDALA HUMANITÁRNÍ SBÍRKU, POSKYTUJE UKRAJINSKÝM STUDENTŮM STIPENDIA, HLEDÁ MOŽNOSTI UBYTOVÁNÍ. STUDENTI POMÁHAJÍ S TLUMOČENÍM I V KRIZOVÉM CENTRU, KAM SE SJÍŽDÍ STOVKY LIDÍ Z UKRAJINY, ZEJMÉNA ŽEN A DĚTÍ, KTEŘÍ UTÍKAJÍ PŘED VÁLKOU.

EN

TOMAS BATA UNIVERSITY IS ACTIVELY INVOLVED IN PROVIDING AID TO WAR-TORN UKRAINE. IT HAS ORGANIZED A COLLECTION OF CHARITABLE DONATIONS, GIVEN SCHOLARSHIPS TO TBU STUDENTS FROM UKRAINE AND IS SEEKING OUT HOUSING OPTIONS. STUDENTS HAVE ALSO BEEN HELPING BY INTERPRETING AT A CRISIS CENTRE, WHERE HUNDREDS OF WAR REFUGEES FROM UKRAINE, MOSTLY WOMEN AND CHILDREN, HAVE ARRIVED.

CZ

„Plně podporujeme nezávislost a územní celistvost Ukrajiny a odmítáme jakoukoliv formu násilí," řekl rektor UTB prof. Vladimír Sedlařík. „Nabízíme pomoc našim ukrajinským studentům i zaměstnancům v jejich tíživé situaci. Pro posluchače studující na ukrajinských vysokých školách připravujeme stipendijní program, který jim umožní studovat na UTB ve Zlíně," upřesnil rektor UTB. Na podporu Ukrajiny Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně také vyvěsila ukrajinskou vlajku.

Ukrajinští studenti, kteří studují na zlínské univerzitě, začali okamžitě pomáhat s tlumočením. „Naši ukrajinští a ruští studenti tlumočí a pomáhají s osobní pomocí a asistencí přijíždějícím ukrajinským rodinám, včetně pomoci přímo v terénu nebo v rámci nového krizového centra. Národnost dobrovolníků není rozhodující, co je rozhodující jsou jazykové schopnosti a ochota pomoci," upřesnil František Brázdilík z univerzitního Welcome centra.

„Pomáhám tady ze všech sil kvůli mé rodině na Ukrajině. Ženy a děti, které sem přijíždějí, mají doma muže, kteří tam bojují za budoucnost mé vlastní rodiny. A když budou vědět, že je tu o jejich rodiny postaráno, budou bojovat dobře a moje rodina tam snad přežije," říká s napětím v hlase ukrajinský student Ilja, který na zlínské univerzitě studuje. Začal tlumočit od prvního dne, kdy do Zlína začali běženci přijíždět.

Studenti i zaměstnanci také symbolicky drželi minutu ticha. Před Fakultou humanitních studií se sešly na tři stovky lidí. Někteří byli oblečeni do modro-žlutých barev, jiní měli na klopách ukrajinskou bikolóru. Zazněla rovněž ukrajinská hymna.

„Denně situaci na Ukrajině sledujeme, je to velmi smutné, že se něco takového dnes děje. Určitě pomůžeme, jak jen to půjde. Připravujeme se na to, že budeme ve Zlíně učit ukrajinské děti," řekla studentka Karolína.

> „IHNED PO VYPUKNUTÍ VÁLKY BYLA NA UTB VYHLÁŠENA HUMANITÁRNÍ SBÍRKA."

EN

"We fully support the independence and territorial sovereignty of Ukraine and reject any form of violence," said Prof. Vladimír Sedlařík, the Rector of the TBU. "We're offering aid to students and employees from Ukraine that are faced with serious difficulties. A scholarship programme is being prepared for students at higher education institutions in Ukraine, which will enable them to study at the TBU in Zlín," he added. The Ukrainian flag has been hoisted outside Tomas Bata University in Zlín as a sign of support for the nation.

Students at the University have been acting as interpreters since the beginning of the conflict. "Our Ukrainian and Russian students interpret and help out with providing assistance to families fleeing Ukraine, in general and at a newly established crisis centre. The nationality of volunteers is unimportant, language skills and a willingness to help are what count," explained František Brázdilík from the TBU's Welcome Centre.

A Ukrainian student, Ilja, studying at the TBU has been interpreting since the first day that refugees arrived in Zlín. He said with clear tension in his voice, "I'm putting all my efforts into giving assistance because of my family in Ukraine. The women and children who come here have husbands, fathers and brothers in their home country who are fighting for the future of my family. And if they know that their families are being taken care of here, they will fight hard and my family will hopefully survive."

A minute's silence was observed by students and staff at the TBU. 300 people gathered in front of the Faculty of Humanities, some of them dressed in blue and yellow, while others wore badges made of ribbons in the nation's colours. The Ukrainian anthem was also played.

"We're monitoring the situation in Ukraine every day, and it's very sad that something like this is happening. We shall definitely help out as much as possible. We're getting ready to teach children from Ukraine here in Zlín," said student Karolína.

The University has very close ties with Ukraine. "We cooperated with educational institutions in Crimea for about three years. Because of the conflict there, it was necessary to move to other places, such as Kyiv, Odessa and Kherson. Our colleagues live there, in areas that are being talked about. We're greatly concerned for them," said Dr Lenka Gulová, Senior Lecturer at the Faculty of Humanities, at a meeting.

"I received one of the last emails sent by an eminent academic, Professor Klopota from Zaporizhzhya National University, an institution we work with. He wrote 'We're at war.' What's more, Professor Klopota is blind, so if you imagine how difficult it is to obtain an academic qualification with such a disability, you get an idea of the enormous tenacity of the Ukrainian people," she continued.

Students put on a collection for charitable donations in the G18 Gallery, some of them from Russia.

Diana Lomakina is in her first year at the Faculty of Management and Economics of TBU in Zlín. She is in contact with loved ones in Russia, but not quite in the way she wishes: "I'm pretty worried about them, as the connection isn't always good." Diana decided to help very soon after the invasion occurred. "Why am I helping? Simply because no one wanted the war, people find themselves in difficult situations and assistance is needed. Where you come from doesn't matter," she

CZ

S Ukrajinou má univerzita velmi úzké vztahy. „Přibližně tři roky jsme spolupracovali se vzdělávacími institucemi na Krymu. Kvůli tehdejšímu konfliktu jsme byli nuceni se přesunout na jiná místa, například do Kyjeva, Oděsy nebo Chersonu. Jsou tam naši kolegové, kteří bydlí v těch oblastech, o kterých se nyní hovoří. S velkými obavami na ně myslíme," sdělila na setkání dr. Lenka Gulová, odborná asistentka Fakulty humanitních studií.

„Dostala jsem jeden z posledních emailů od významného profesora Klopoty ze Záporožské univerzity, se kterou také spolupracujeme. Píše v něm: „ Jsme ve válce". Pan profesor je navíc nevidomý, a když si představíte, jak je obtížné získat tento titul s takovým handicapem, tak vidíte tu obrovskou houževnatost ukrajinských lidí," popsala Lenka Gulová.

V Galerii G18 studenti uspořádali humanitární sbírku, během které pomáhali i studenti z Ruska.

Diana Lomakina studuje ve Zlíně v prvním ročníku Fakulty managementu a ekonomiky. Se svými blízkými v Rusku je sice v kontaktu, ale ne tak, jak by si přála. „Dost se o ně bojím, protože spojení není vždy ideální," řekla. Diana se rozhodla pomáhat téměř okamžitě po zahájení válečného konfliktu. „Proč pomáhám? Protože zkrátka válku nikdo nechtěl, lidé se ocitli v těžké situaci, je potřeba pomoct. Nezáleží, odkud jste," uvedla. „Válka je děsivá a je to psychicky těžké ustát. Budu pomáhat, dokud bude potřeba," doplnila Diana.

Studenti a pedagogové Fakulty multimediálních komunikací se zase pustili do charitativního prodeje designu a umění ze svých ateliérů. Peníze šly přímo na účet SOS Ukrajina organizace Člověk v tísni.

„V aplikaci Sebou si mohli zájemci pořídit autorské fotografie, grafiky, plakáty, vázy a další skleněné objekty, módní doplňky i oděvy. Jsem moc rád, že se naši designéři zapojili do této pomoci," říká děkan FMK Josef Kocourek.

„Hned po spuštění aplikace se už několik

EN

said. "War is scary, and it's hard to endure psychologically. I'll help out as long as it's needed," she added.

Students and teachers at the Faculty of Multimedia Communications held a sale of artistic creations made in the department's studios. The money raised went directly to the account for SOS Ukraine set up by the People in Need organization.

Josef Kocourek, the Dean of the FMC, commented that "Buyers could choose from stylized photographs, graphic art, posters, vases and glass objects, fashion accessories and clothing, all purchased through an app - Sebou (With You). I'm delighted that the Faculty's designers have contributed in this way."

"Several works of art were sold right after the application was launched, so people have been very interested in it. There's no need to worry, though, as new works are going to be added over time, donated by a growing number of students and academics. They also want to participate in giving charitable aid to Ukraine," added Petra Svěráková, spokeswoman for the TBU in Zlín.

CZ

děl prodalo, lidé mají o ně velký zájem. Nemusí se ale bát, díla budeme postupně doplňovat, hlásí se nám totiž další a další studenti i akademičtí pracovníci s nabídkou svých prací. Také chtějí tímto způsobem přispět na pomoc Ukrajině," upřesnila mluvčí zlínské univerzity Petra Svěráková.

Studenti zlínské univerzity rovněž velmi pomáhají v krizovém centru, které zřídil Zlínský kraj.

„Jako skautce je pro mě úplně přirozené pomáhat. V tuto chvíli se starám u vstupu o koordinaci a navádím příchozí na správná místa," uvedla studentka druhého ročníku bakalářského programu Barbora Wirthová z Fakulty ekonomiky a managementu.

Lidé z Ukrajiny si v centru mohou vyřídit veškerou dokumentaci, víza nebo si zařídit ubytování.

„Pomáhám s vyplňováním dotazníku a formuláře Ministerstva vnitra, který je pouze v českém a anglickém jazyce. Zároveň koordinuji další příchozí. Jelikož studuji obor ochrana obyvatelstva na Fakultě logistiky a krizového řízení v Uherském Hradišti, tak je to pro mě dobrá zkušenost, ale zároveň to beru jako poslání," nechala se slyšet studentka Marie Maguláková.

Ve stanech i v budově je zřízený dětský koutek, kde se dobrovolníci starají o děti, aby rodičům ulehčili první setkání s byrokracií.

„Věnujeme se dětem z uprchlických rodin a zpříjemňujeme jim tak čas, který tady stráví. Zároveň jsme v případě potřeby k ruce hasičům a policistům," vysvětluje Iveta Eliášová, studentka sociální pedagogiky z Fakulty humanitních studií.

Celkem se do dobrovolnických aktivit zapojily stovky studentů i zaměstnanců zlínské univerzity. Ať už s ubytováním, péčí o děti, asistencí v krizovém centru nebo například přípravě a úklidu bytů. A jak se zdá, tato pomoc bude potřebná ještě velmi dlouho.

„STOVKY DOBROVOLNÍKŮ Z UTB POMÁHAJÍ S TLUMOČENÍM, UBYTOVÁNÍM, PÉČÍ O DĚTI A VŠUDE, KDE JE POTŘEBA."

EN

In addition, students from the university have been lending a hand in a crisis centre run by the local authorities.

"Since I am a member of the scouting association, it feels absolutely natural for me to help others. At the moment, I'm in charge of coordinating activities at the entrance and directing new arrivals to where they need to go," said Barbora Wirthová, a second-year degree student at the Faculty of Management and Economics.

Refugees from Ukraine can arrange all necessary documentation, visas and accommodation at the centre.

"I help people fill in questionnaires and forms issued by the Ministry of the Interior, which are only printed in Czech and English. I also coordinate matters with newcomers. Since I'm on a degree course in Population Protection at the Faculty of Logistics and Crisis Management in Uherské Hradiště, this is all good experience for me, which I've taken on as a personal mission," commented student Marie Maguláková.

Children's playrooms have been organized in tents and the building, where volunteers look after children, allowing their parents the chance to deal with bureaucratic matters.

"We spend time with refugee children and do our best to make the situation more pleasant for them. At the same time, we're ready to assist firefighters and police officers if need be," explained Iveta Eliášová, a student of Social Pedagogy at the Faculty of Humanities.

In total, hundreds of TBU students and employees have participated in voluntary activities by arranging accommodation, providing childcare, helping out at the crisis centre, and preparing and cleaning flats, for example. It would seem that this assistance shall be needed for some time to come.

PRVNÍ OMBUDSMANKA NA UTB

TBU'S FIRST OMBUDSPERSON

CZ

ZATÍMCO NA ŘADĚ VYSOKÝCH ŠKOL SE O ZŘÍZENÍ POZICE OMBUDSMANA TEPRVE UVAŽUJE, UTB MÁ SVÉHO OMBUDSMANA UŽ OD ROKU 2019. JE OCHRÁNCEM PRÁV STUDENTŮ I ZAMĚSTNANCŮ UTB, MÁ TEDY CELOUNIVERZITNÍ PŮSOBNOST. TÍM SE TAKÉ ZLÍNSKÁ UNIVERZITA LIŠÍ OD TĚCH VYSOKÝCH ŠKOL, KDE SICE OMBUDSMAN PŮSOBÍ, ALE TŘEBA JEN PRO STUDENTY JEDNÉ FAKULTY. HISTORICKY PRVNÍ ROLE OMBUDSMANA, RESPEKTIVE OMBUDSMANKY, SE UJALA ING. ALENA MACHÁČKOVÁ, CSC.

Paní ombudsmanko, k čemu tedy tento institut na UTB vlastně slouží?
Pracovní pozice ombudsmana byla na UTB zřízena na podporu zajišťování a udržování optimálního vnitřního prostředí pro zaměstnance a studenty univerzity. Jinak řečeno, ombudsman může přispět k tomu, aby na UTB byla dobrá atmosféra pro práci i pro studium.

EN

WHILE OTHER HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS ARE STILL CONSIDERING WHETHER TO HAVE ONE OR NOT, THE TBU HAS HAD AN OMBUDSPERSON SINCE 2019. IT IS HER DUTY TO DEFEND THE RIGHTS OF STUDENTS AND EMPLOYEES AT THE UNIVERSITY, MEANING HER ROLE PERTAINS TO THE ENTIRE CAMPUS. THIS MARKS THE TBU OUT FROM INSTITUTIONS WHERE AN OMBUDSPERSON IS RESPONSIBLE FOR THE NEEDS OF STUDENTS OF JUST ONE FACULTY, FOR EXAMPLE. THE FIRST SUCH PERSON APPOINTED TO THE POSITION IN THE HISTORY OF THE UNIVERSITY IS ING. ALENA MACHÁČKOVÁ, CSC.

Ms Macháčková, could you explain the purpose of your office at the TBU?
The ombudsperson at the TBU supports the provision and maintenance of an optimal internal environment for employees and students. In other words, they contribute to ensuring a pleasant atmosphere for work and study.

CZ

Kdo všechno se na Váš může obracet?
Na ombudsmana se mohou s důvěrou obrátit zaměstnanci i studenti UTB, a to v situacích, kdy mají třeba neshody s kolegy, s nadřízeným, student s pedagogem nebo naopak pedagog se studentem, a kdy si potřebují o svém problému s někým důvěryhodným a nezaujatým promluvit, poradit se, co dělat.

To je určitě náročné. Jak se jim snažíte pomoct?
Ombudsman je v takových případech především mediátorem, tedy nezávislou osobou, která oběma stranám usnadňuje komunikaci a pomáhá dospět do smírného řešení. Způsob komunikace, místo setkání, postup řešení, to vše je na domluvě, mlčenlivost ombudsmana je zaručena. Při šetření okolností určitého problému je ombudsman oprávněn dotazovat se i nadřízených, kolegů nebo studentů, aby se na problém mohl nezaujatě podívat i „z druhé strany".

Co je ale důležité, je skutečnost, že ombudsman nemá rozhodovací pravomoc. Je to tak?
Ano, ombudsman nemůže říct třeba řediteli ústavu, jak má rozhodnout ve sporu s podřízeným, ale nabídne mu svůj pohled, svoje stanovisko, jiný aspekt problému. Rozhodnutí je pak vždy na příslušném kompetentním orgánu. Od ombudsmana tedy nelze čekat, že vše zázračně zařídí, takové nerealistické očekávání by mohlo vést ke zpětné deziluzi. Očekávat můžete důvěryhodnost, nestrannost, nepředpojatost, empatii a především snahu pomoci.

Jaké konkrétní problémy jste už musela za dobu svého působení v roli ombudsmanky řešit?
Problémy, při jejichž řešení jsem dosud pomáhala, se týkaly zejména pracovních vztahů mezi zaměstnanci a jejich nadřízenými. V případě např. diskriminace, sexuálního nebo genderově podmíněného obtěžování by se už jednalo o porušení zásad Etického kodexu UTB a problém by příslušel Etické komisí UTB, které předsedám.

UTB se již v roce 2017 přihlásila k principům zakotveným v Evropské chartě pro výzkumné pracovníky a Kodexu chování pro přijímání výzkumných pracovníků s cílem získat certifikát HR Award. Instituce, která se přihlašuje k těmto principům, by měla poskytnout zaměstnancům důvěrnou a neformální pomoc při řešení pracovních konfliktů, sporů a stížností, s cílem zajistit spravedlivé a rovné zacházení a zlepšení celkové kvality pracovního prostředí. Úřad ombudsmana, zřízený na UTB v roce 2019 Rozhodnutím rektora č. 6/2019, právě takovou pomoc a podporu při zajišťování a udržování optimálního vnitřního prostředí UTB poskytuje.

ING. ALENA MACHÁČKOVÁ, CSC.

- vystudovala Vysokou školu chemicko-technologickou (VŠCHT) v Praze
- od roku 1973 působí ve Zlíně na Fakultě technologické, kde se podílí na výchově studentů v oboru Materiálové inženýrství
- je dlouholetou předsedkyní Akademického senátu UTB (v letech 2001–2019)
- po mnoho let (2001–2020) zastupovala UTB v předsednictvu Rady vysokých škol
- je držitelkou Ceny rektora z roku 2013 za dlouholetou a obětavou práci pro UTB

EN

Who can contact you with their concerns?
The University's employees and students can speak to the ombudsperson in absolute confidence, for instance, if troubles arise with a colleague or superior, when a student has a problem with a teacher and vice versa, and should someone need to discuss an issue with a trustworthy, unprejudiced individual and seek advice on what to do.

This must be very challenging. In what manner do you try to help them?
In such cases, the ombudsperson acts primarily as a mediator, in other words an independent person who facilitates communication between two parties and helps them reach an amicable arrangement. The manner of communication, the place of the meeting, the procedure to be followed to tackle the problem, all of this is arranged by agreement, during which the ombudsperson's confidentiality is guaranteed. When investigating circumstances surrounding an issue, the ombudsperson is entitled to contact superiors, colleagues or students to gain an understanding of it without prejudice, as well as "from the perspective of the other party".

What's important, though, is that the ombudsperson has no decision-making capacity. Is that right?
Yes. For example, the ombudsperson can't tell the head of a department what to decide in a dispute with a subordinate, but they are able to lend them a point of view, opinion or another perspective on the problem. The decision is ultimately left to the responsible person in each case, as otherwise an unrealistic expectation could lead to disillusionment in retrospect. What can be expected, though, is credibility, impartiality, an unbiased outlook, empathy and, above all, the willingness to help.

What kinds of problems have you dealt with as the ombudsperson?
The problems I've helped to solve so far have mainly concerned relationships at work between employees and their superiors. In the event of, for example, an instance of discrimination or sexual or gender harassment that violates the principles of the TBU's Code of Ethics, the matter would then fall within the competence of the TBU's Ethics Committee, which I chair.

Back in 2017, the TBU subscribed to principles embedded in the European Charter for Researchers and the Code of Conduct for the Recruitment of Researchers with the aim of obtaining HR Award certification. An institution that adheres to the stipulations is obliged to provide employees with confidential, informal assistance for dealing with conflicts, disputes and complaints at work, in order to ensure fair and equal treatment and improve the overall quality of the working environment. The office of ombudsperson, established at the TBU in 2019 in accordance with Decree No. 6/2019 by the Rector, provides just such assistance and support with the aim of ensuring and maintaining an optimal internal environment at the TBU.

ING. ALENA MACHÁČKOVÁ, CSC.

- graduated from the University of Chemistry and Technology (VŠCHT) in Prague;
- is employed at the Faculty of Technology in Zlín, where she has been educating students on the Materials Engineering degree course since 1973;
- held the post of Chair of the TBU's Academic Senate for a long period (between 2001 and 2019);
- was a representative of the TBU in the presidential body of the Council of Higher Education Institutions for nearly two decades (2001 – 2020);
- received the Rector's Award for her many years of devoted service at the TBU in 2013.

TÝM VĚDCŮ PRACUJE NA PREVENCI NEMOCÍ Z POVOLÁNÍ

SCIENTISTS WORKING ON PREVENTING OCCUPATIONAL DISEASE

CZ

PREVENCE PŘED VZNIKEM NEJČASTĚJŠÍ NEMOCI Z POVOLÁNÍ, SYNDROMU KARPÁLNÍCH TUNELŮ, ALE I DALŠÍCH RIZIKOVÝCH FAKTORŮ PRACOVNÍHO PROSTŘEDÍ. TÍM SE V RÁMCI PROJEKTU TECHNOLOGICKÉ AGENTURY ČESKÉ REPUBLIKY (TAČR) ZABÝVAJÍ VĚDCI PĚTI ČESKÝCH UNIVERZIT VČETNĚ TÉ NAŠÍ. NA FAKULTĚ MANAGEMENTU A EKONOMIKY (FAME) PRÁVĚ PROBÍHÁ JEDNA Z DÍLČÍCH ETAP MĚŘENÍ V RÁMCI TOHOTO ZAJÍMAVÉHO VÝZKUMNÉHO PROJEKTU.

EN

SCIENTISTS AT FIVE CZECH UNIVERSITIES, INCLUDING THE TBU, ARE TACKLING PREVENTION OF THE MOST COMMON OCCUPATIONAL DISEASES, SUCH AS CARPAL TUNNEL SYNDROME AND OTHER RISK FACTORS OF A WORKING ENVIRONMENT. UNDER THE AUSPICES OF A PROJECT FUNDED BY THE TECHNOLOGY AGENCY OF THE CZECH REPUBLIC (TAČR), A SUB-STAGE INVOLVING MEASUREMENT IS CURRENTLY UNDERWAY AT THE FACULTY OF MANAGEMENT AND ECONOMICS (FAME) AS PART OF THIS FASCINATING RESEARCH.

CZ

„Vyvíjíme nové technologie s navazujícím softwarovým vybavením, jež budou dokonale vyhodnocovat nejčastější rizikové faktory pracovního prostředí vč. např. nežádoucí lokální svalové zátěže, celkové fyzické zátěže či pracovních poloh na pracovišti. Při využití tohoto systému hodnocení bude možné snadněji analyzovat, zda pracovní zatížení zaměstnance nepovede ke vzniku nemoci z povolání, například i známých úžinových syndromů," popisuje děkan fakulty profesor David Tuček.

„Nyní probíhá praktická část měření, proto jistě i laická veřejnost pochopí princip našeho výzkumu," říká doktorka Lucie Macurová, která působí na Ústavu průmyslového inženýrství a informačních systémů. Na univerzitní půdě tak vznikla simulovaná továrna s pracovními místy a figuranty, coby zaměstnanci. „Na ruce každého z nich připojíme speciální senzory, ze kterých následně dokážeme stanovit dlouhodobé zatížení končetin při opakujících se pohybech rukou. Pak dokážeme s jistotou predikovat, zda jde o pohyb z hlediska dlouhodobého zatížení přípustný či naopak. Jedná se tak o vhodný nástroj prevence vedoucí k odhalení nepřípustné zátěže dříve, než vzniknou zdravotní problémy pracovníků. V ideálním případě lze po tomto zjištění na pracovišti implementovat ergonomická nápravná opatření, pokud je to třeba, a eliminovat tak lokální svalovou zátěž na minimum," doplňuje Lucie Macurová.

Myšlenka projektu vznikla na základě podnikové praxe, konkrétně výrobních podniků, a to například i členů Moravskoslezského automobilového klastru. Prvním projektem tohoto typu bylo již před pěti lety vyvinuté a patentované zařízení na principu datové sběrnice (tzv. dataloggeru) ergonomického zařízení pro monitorování lokální svalové zátěže.

Primárním cílem spolupráce vědců z Vysoké školy Báňské – Technické univerzity v Ostravě, Univerzity Palackého v Olomouci, Českého vysokého učení technického v Praze, Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně a Vysoké školy chemicko-technologické v Praze je aplikování zařízení do výrobních provozů a spolupráce s organizacemi, pro které může být z dlouhodobého hlediska velmi užitečná. „Zájem o spolupráci na tomto výzkumném projektu projevila už teď řada tuzemských i zahraničních organizací," uvádí doktorka Zuzana Vaculčíková.

Zaměstnavatelé si čím dál víc uvědomují rizika spojená s diagnostikováním nemoci z povolání u svých zaměstnanců, proto i řada z nich dbá na to, aby jejich pracoviště byla uzpůsobena tak, aby k těmto dlouhodobým nepříznivým jevům nedocházelo.

„Takové ztráty totiž ničí nejen dobré jméno podniku a podnikovou pokladnu při odškodňování přiznaných nemocí z povolání, ale hlavně mnohdy nenávratně změní lidské osudy jejich omezením v dalším pracovním i soukromém životě," uzavírá prof. David Tuček.

EN

Professor David Tuček, Dean of the Faculty, explained: "We're developing new technologies and related software intended to fully assess common risks in working environments, including undesirable, localized muscle strain, overall physical strain and posture. The system of assessment will make it easier to analyse whether an employee's workload is likely to bring on an occupational disease, such as nerve entrapment syndromes."

"A practical stage of measurement is now being carried out, so understanding the principle behind our research is relatively straightforward," stated Dr Lucie Macurová, who works at the Department of Industrial Engineering and Information Systems. A simulated factory environment with test subjects as employees performing typical tasks has been created at the University. "We attach special sensors to their hands, which helps us figure out the amount of load the limbs bear during repetitive movements over a long period. It is then possible to predict with certainty whether the movement is tolerable over the long term or not. This makes it an appropriate tool for prevention, facilitating detection of unacceptable burdens before employees develop health problems. Ideally, after completing analysis of data, ergonomic corrective measures can be applied in the workplace if necessary, meaning that localized muscle strain is minimized," she added.

> „SMYSLEM JE ODHALENÍ NEPŘÍPUSTNÉ ZÁTĚŽE PRACOVNÍKŮ A PREVENCE JEJICH ONEMOCNĚNÍ."

The idea to conduct such research came about through practical experience previously gained at companies, especially manufacturers, such as members of the Moravian-Silesian Automobile Cluster. A project of this type was carried out for the first time five years ago, which resulted in a device being developed and patented that operated as a data bus (a so-called datalogger) – an ergonomic device for monitoring localized muscle strain.

The primary goal of cooperation between the scientists at VSB – the Technical University of Ostrava, Palacký University Olomouc, the Czech Technical University in Prague, Tomas Bata University in Zlín and the University of Chemistry and Technology in Prague is to implement the system in production facilities and collaborate with organizations that would benefit from it over the long term. "A number of domestic and foreign organizations have already expressed interest in cooperating on the research project," commented Dr Zuzana Vaculčíková.

Employers are increasingly aware of the risks associated with diagnosing an occupational disease that affects employees, which is why many ensure workplaces are laid out to avoid such adverse circumstances occurring over a lengthy period of time.

"A loss of this type does more than tarnish the reputation of the company. Other than being detrimental to its finances when having to pay out damages for recognized occupational diseases, an irreversible effect is exerted on the individuals involved, often restricting their career and personal life in the future," concluded Prof. David Tuček.

FHS JE SOUČÁSTÍ KAŽDÉHO LIDSKÉHO PŘÍBĚHU JIŽ 15 LET

FHS – PART OF PEOPLE'S LIVES AND TIMES FOR 15 YEARS

CZ

Vysokoškolské pracoviště se stabilní strukturou, jedinečné studijní programy a obory, to je Fakulta humanitních studií (FHS), která letos oslavila 15 let od svého založení. Vznikla k 1. 1. 2007 jako pátá z nynějších šesti fakult Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (UTB), a pokud by byla člověkem, právě by získala občanský průkaz.

FHS je výsostně interdisciplinární fakulta, jejímž posláním je rozvíjet studijní programy z oblasti filologie, pedagogiky a nelékařské zdravotnické programy. Zakládá si na podpoře talentovaných studentů, úzce spolupracuje se svými absolventy a také s odborníky z praxe ve snaze co nejlépe připravit své studenty na jejich budoucí profesi.

Součástí fakulty jsou kromě ústavů také tři specializovaná centra zabývající se výzkumem, výukou jazyků napříč celou UTB a nově i podporou vzdělávání ve Zlínském kraji. V akademickém roce 2014/2015 bylo dokonce zahájeno doktorské studium ve studijním programu Pedagogika.

Významný mezník pro fakultu byl rok 2018, kdy se všechna její pracoviště přestěhovala do moderní budovy Vzdělávacího komplexu UTB. Komplex se specializovanými učebnami a prostory uzpůsobenými i pro studenty se specifickými potřebami navrhla renomovaná architektka prof. Eva Jiřičná.

> „FAKULTA NABÍZÍ STUDIJNÍ PROGRAMY Z OBLASTI FILOLOGIE, PEDAGOGIKY A NELÉKAŘSKÉ ZDRAVOTNICKÉ PROGRAMY.“

„Studenti i absolventi studijních programů naší fakulty provází člověka po celý jeho život – od narození až po stáří – od porodu přes mateřskou a základní školu až po ošetřovatelství nebo sociální sféru a pečovatelství,“ pyšní se děkan fakulty Mgr. Libor Marek, Ph.D.

FHS se již od svého vzniku aktivně zapojuje do celoživotního vzdělávání a podporuje dobrovolnické aktivity studentů a zaměstnanců, což úzce souvisí s jejím zaměřením. Dlouhodobě probíhá spolupráce s řadou dobrovolnických center, sociálních zařízení a zdravotnických institucí.

EN

Seemingly a constant presence within the University, the Faculty of Humanities (FHS) celebrates its 15th anniversary this year. A facility that hosts unique degree programmes and degree courses, it was founded on 1 January 2007 and comprised the fifth faculty out of the six present ones at the TBU. If it was human, it would've just received an identity card!

The FHS is home to various interdisciplinary fields of study, and its mission is to develop degree courses in philology, pedagogy and non-medical care. Special attention is paid to supporting talented students, while graduates and non-academic experts are cooperated with closely in an effort to ensure those studying are prepared properly for their future professions.

In addition to the Faculty's departments, it also boasts three specialist centres responsible for carrying out research, teaching languages for the entire campus and a recent one for nurturing educational efforts in the Zlín Region. A doctoral programme in pedagogy was launched in the 2014-15 academic year.

An important milestone for the Faculty was reached in 2018, when its constituent parts were centralized in the TBU's Educational Complex, designed by the renowned architect Prof. Eva Jiřičná. This modern building contains dedicated lecture rooms and spaces adapted for special needs students.

"Students and graduates of degree courses taught at the Faculty accompany people through various stages of their lives – from birth to old age – from being a newborn, to attending nursery and primary schools, in addition to ensuring provision of nursing, social work and general care," describes Mgr. Libor Marek, Ph.D., Dean of the Faculty.

Since its establishment, the FHS has been actively involved in lifelong learning programmes and in supporting students and voluntary duties by staff, the latter being closely related to the Faculty's professional orientation. It has cooperated with a number of volunteer centres, social facilities and health institutions for many years.

KRAJ OCENIL STUDENTSKÉ PRÁCE ZAMĚŘENÉ NA BLOCKCHAIN

LOCAL AUTHORITY AWARDS STUDENTS FOR BLOCKCHAIN PROJECTS

CZ

Práce na téma „Janečkova metoda volebního systému“ aplikovaná na blockchain a Bezpečnostní audity „SMART contractu“ vytvořili studenti Fakulty aplikované informatiky. Autoři čtyř nejlepších prací – David Bilnica, Jan Bureš, Filip Gronich a Jan Smrža – si převzali ocenění v sídle Zlínského kraje.

„Mám velkou radost z toho, že se také na základě naší iniciativy podařilo na zlínské univerzitě otevřít předmět věnovaný blockchainu. Jsme v tomto průkopníky, předbíháme dobu a lze bez přehánění říci, že i díky zapojení řady předních představitelů blockchainové komunity do výuky se tento předmět na zlínské univerzitě vyučuje na světové úrovni,“ sdělil předseda výboru zastupitelstva pro rozvoj podnikatelských aktivit Tomáš Janča.

> „FAI ZAVEDLA NOVÝ PŘEDMĚT ZAMĚŘENÝ NA TECHNOLOGII BLOCKCHAINU.“

„První semestr nového předmětu můžeme hodnotit jako úspěšný, a to jak podle ohlasu studentů, tak podle kvality prací, které vytvořili. Určitě tedy budeme chtít ve výuce i nadále pokračovat,“ uvedl děkan doc. Ing. Jiří Vojtěšek, Ph.D.

Technologie blockchain si lze představit např. jako virtuální „účetní knihu“, v níž se zaznamenávají elektronické transakce, které probíhají na internetu, v definované posloupnosti. Blockchain tak garantuje důvěryhodnost původu. Jakákoli změna a vstup do sekvence záznamů by byly okamžitě vyhodnoceny jako nedůvěryhodné.

Lze to vysvětlit na příkladu fotografie, kterou pořídíte např. mobilním telefonem a pošlete kamarádovi. Pokud máte fotografii oba, není zřejmé, kdo má originál a kdo kopii. Proto je nutné do takového „poslání“ vložit jakéhosi prostředníka, který ověří a uloží si do své „účetní knihy“, kdo má originál a na koho jej převádí.

Převody finančních prostředků v reálném světě ověřuje banka, popř. Visa nebo Mastercard při platbě kartou. „Ve virtuálním světě se k tomu používá blockchain, což je jakási databáze, která je decentralizovaná (tj. není uložena na jednom místě a nemá jednoho správce, ale je distribuována na velké množství počítačů v síti). Díky tomu je prakticky nemožné některý ze záznamů v databázi změnit nebo podvrhnout,“ vysvětluje doc. Vojtěšek. Blockchain se dá použít pro celou řadu elektronických ověření především v oblasti finančnictví, ale také ve sdílené ekonomice, automobilovém průmyslu, energetice apod.

EN

Students at the Faculty of Applied Informatics were tasked to come up with projects on the topic of the “Janeček Method of the Electoral System” that applied blockchain and “Security SMART Contract Audits” technologies. The creators of the four best ones, namely David Bilnica, Jan Bureš, Filip Gronich and Jan Smrža, have received awards for their endeavours, given out in the building of the Zlín Regional Authority.

Tomáš Janča, who chairs a committee of the Council for Development of Business Activities commented, “I am very happy that, partially through an initiative by us, the University has managed to organize and launch a course with the blockchain as its focus. We’re pioneers in this respect, ahead of the curve, and it is no exaggeration to say that, thanks to leading individuals from the blockchain community getting involved in teaching activities, tuition on this course at the TBU is at a world-class level.”

The brand new course unit was launched this academic year. “We deem the first semester to have been a success, both according to students’ feedback and the standard of the projects they have created. So we definitely want to continue the course,” said Assoc. Prof. Jiří Vojtěšek, Dean of the FAI.

A blockchain is essentially a virtual ledger, in which digital transactions occurring on the Internet are recorded in a defined sequence. In this respect, a Blockchain guarantees the credibility of a transaction’s origin, and any change or entry in the sequence of records would immediately be flagged as untrustworthy.

With a photograph as an example, imagine it is taken on a mobile phone and sent to a friend. When both people have the photo, it’s not obvious who has the original or the copy. Therefore, it is necessary to insert something that acts as an intermediary into such an operation, whereby data is verified and stored in a ledger (log book) as to which person has the original and to whom it is transferred.

Funds moved around in the real world are verified by the bank in question, or Visa or Mastercard for payment cards. Assoc. Prof. Vojtěšek continued: “In the virtual world, the blockchain is used for the same purpose, constituting a kind of database that is decentralized, meaning it’s not stored in one place overseen by a single administrator, but is instead distributed to a large number of computers on a network. As a result it’s practically impossible to change or forge any record in the database.” Blockchain technology can be applied to verify numerous digital occurrences, notably in the sphere of finance, but also in the sharing economy, automotive industry, power generation sector and so on.

PŘESNĚJŠÍ STANOVENÍ CUKRŮ POMŮŽE DIABETIKŮM

MAKING LIFE EASIER FOR DIABETICS

CZ

JAK ZPŘESNIT MĚŘENÍ CUKRŮ V KRVI? NA TOM PRACUJÍ VĚDCI Z CENTRA POLYMERNÍCH SYSTÉMŮ (CPS) A CENTRA VÝZKUMU OBOUVÁNÍ (CVO) NAŠÍ UNIVERZITY SPOLEČNĚ S VÝZKUMNÍKY Z UNIVERZITY PAVLA JOSEFA ŠAFAŘÍKA (UPJS) V KOŠICÍCH. PŘESNÉ STANOVENÍ CUKRU V KRVI JE TOTIŽ VELMI DŮLEŽITÉ PRO NASTAVENÍ MNOŽSTVÍ APLIKOVANÉHO INZULÍNU.

EN

HOW IS IT POSSIBLE TO GET AN ACCURATE RESULT FROM A BLOOD GLUCOSE TEST? THIS VERY MATTER HAS BEEN TACKLED BY SCIENTISTS AT THE TBU'S CENTRE OF POLYMER SYSTEMS (CPS) AND THE FOOTWEAR RESEARCH CENTRE (FRC), IN COOPERATION WITH RESEARCHERS FROM PAVOL JOZEF ŠAFÁRIK UNIVERSITY IN KOŠICE (UPJS). ACCURATELY MEASURING A PATIENT'S BLOOD SUGAR LEVEL IS CRITICAL IN ORDER TO WORK OUT THE RIGHT DOSE OF INSULIN TO BE GIVEN.

CZ

Vědci vynalezli nové složení povrchu samotného testovacího senzoru, mezi veřejností známého jako proužek, který se vkládá do glukometru. Ten nyní dokáže až o 70% přesněji stanovit obsah cukru v krvi. Navržený senzorický povrch je určen pro elektrochemické glukometry, které měří množství cukru v krvi podle biochemické reakce vyvolané elektrickým proudem.

„Základem nové kompozice je polysacharid chitosan, který má schopnost vázat vodivé kovy. Správná kombinace těchto dvou základních komponent zvyšuje odezvu elektrického proudu na přítomnost glukózy, a to umožňuje velmi přesné stanovení cukrů v krvi," popisuje prof. Petr Sáha, garant skupiny Energetické a kompozitní materiály, kterou vede v Centru polymerních systémů.

„Současné glukometry pracují na principu oxidace glukózy za přítomnosti enzymu. Ten je ale nestabilní, a proto se ho snažíme nahradit nanočásticemi, které by usnadnily přesnější stanovení cukru anebo případně také inzulínu. Náhradou tohoto enzymu nanočásticemi by navíc mohlo dojít k výraznému snížení ceny samotných senzorů," upřesňuje prof. Renáta Oriňaková, řešitelka projektu z Katedry fyzikální chemie Přírodovědecké fakulty Přírodovědecké fakulty UPJŠ v Košicích.

„Takto připravené senzory budou stabilnější, přesnější a rychlejší. A zároveň budou mít delší životnost a menší nároky na skladovací podmínky," dodává dr. Ivana Šišoláková, členka výzkumného týmu. Zatímco současné senzory mají životnost přibližně půl roku, u těch inovovaných by to mohlo být až pět let.

Princip nového způsobu měření cukrů je již chráněn přihláškou vynálezu, který nyní posuzuje Český patentový úřad. Současně na obou univerzitách probíhá intenzivní příprava různých kombinací senzorických materiálů tak, aby bylo dosaženo co největší citlivosti senzorových proužků. Předpokládá se, že v průběhu několika měsíců bude přistoupeno k praktickému testování připravených prototypů.

„SENZORY BUDOU STABILNĚJŠÍ, PŘESNĚJŠÍ A RYCHLEJŠÍ. BUDOU MÍT I DELŠÍ ŽIVOTNOST."

EN

The scientists have investigated the surfaces of sensors for reading test strips in glucose meters (or glucometers) and developed a novel composite, which provides far more precise measurement of blood glucose (by up to 70%). Sensors featuring the new material are intended for electrochemical glucometers that gauge the amount of sugar in the blood according to a biochemical reaction induced by electricity.

"The new composite is based on chitosan polysaccharide, which has the ability to bind conductive metals. Having the right combination of these two components increases the response of electric current to the presence of glucose, facilitating extremely accurate measurement of blood sugar level," describes Prof. Petr Sáha, guarantor and head of the Energy Materials and Composites group at the Centre of Polymer Systems.

"The current generation of glucometers function on the principle of oxidation of glucose in the presence of enzymes. However, enzymes are unstable, so the team has been trying to replace them with nanoparticles to gauge blood sugar or insulin more precisely. Replacing enzymes with nanoparticles could also significantly reduce the price of the sensors," explains Prof. Renáta Oriňaková, a project investigator from the Department of Physical Chemistry of the Faculty of Science of the UPJS in Košice.

"Sensors developed in this manner will boast enhanced stability, accuracy and rapidity. They shall have a longer service life and lower demands on storage space," adds Dr. Ivana Šišoláková, a member of the research team. Normal sensors last approximately six months, while the novel ones developed could be used for up to five years.

The principle behind the new method for measuring blood sugar has been protected by an application for a patent, which is being considered by the Industrial Property Office of the Czech Republic. Both universities involved are currently preparing various combinations of materials for sensors in such a manner as to achieve the greatest possible sensitivity to test strips. It is believed that testing of prototypes shall commence within a few months.

FT A FMK SE PODÍLÍ NA PROJEKTU KATEŘINY ŠEDÉ

FT AND FMC COOPERATING ON A PROJECT WITH KATEŘINA ŠEDÁ

CZ

MĚSTO ZLÍN SLAVÍ 700 LET A PŘI TÉTO PŘÍLEŽITOSTI CHYSTÁ NĚCO SPECIÁLNÍHO. POD TAKTOVKOU ZNÁMÉ UMĚLKYNĚ ZDE PROBĚHNE PROJEKT BOTY PRO MĚSTO, NA JEHOŽ PŘÍPRAVÁCH SE PODÍLÍ TAKÉ FAKULTA TECHNOLOGICKÁ A FAKULTA MULTIMEDIÁLNÍCH KOMUNIKACÍ. O CO KRÁČÍ? PŘEČTETE SI NÁŠ ROZHOVOR S KATEŘINOU ŠEDOU, AUTORKOU PROJEKTU.

Začneme od začátku… Čím jste se chtěla stát jako malá?
Já vlastně ty věci, kterými se zabývám teď, dělám už od malička. První akce, kdy jsem ovlivňovala nějaké dění na ulici a přesvědčovala sousedy, proběhly, když jsem chodila tak do první druhé třídy.

Vzpomenete si, o co konkrétně tehdy šlo?
Určitě. Třeba výstava za okny, kdy jsem sousedy přesvědčovala, aby za okna vystavili věci, kterými se chtějí pochlubit. Což jsem o víc jak dvacet let později znovu zopakovala ve větším měřítku. Z ulice se tak stala galerie.

Jak byste své dílo představila těm, kteří se s ním setkávají poprvé?
Je těžké mou práci nějak obecně pojmenovat, v podstatě jsem si vytvořila vlastní obor. Vymýšlím a realizuji projekty, které vždy vycházejí z nějakého problému, z potřeby zkusit něco změnit. Snažím se ideálně přijít s řešením, které by správným směrem ovlivnilo chování ostatních.

Částečně se svou činností přibližuji oblasti sociální architektury, což je, zjednodušeně řečeno, ovlivňování vztahů mezi lidmi tak, aby se více propojili a byli si bližší.

Abychom to trochu přiblížili, zmiňme Váš projekt Největší československé rande. Jak to celé probíhalo? A máte zprávy o někom, kdo tam potkal svou osudovou lásku?
Akce se konala při příležitosti oslav 100 let republiky. Chtěla jsem přijít s něčím, co se nebude ohlížet čistě do minulosti, ale spíše ovlivní budoucnost ČR. Reagovala jsem na osamělost mnohých

EN

THE CITY OF ZLÍN IS CELEBRATING ITS 700TH ANNIVERSARY AND SOMETHING SPECIAL IS BEING PREPARED TO MARK THE OCCASION. THE PROJECT SHOES FOR THE CITY OVERSEEN BY A WELL-KNOWN ARTIST IS UNDERWAY, WITH THE FACULTIES OF TECHNOLOGY AND MULTIMEDIA COMMUNICATIONS GETTING INVOLVED. SO, WHAT'S IT ALL ABOUT? HERE'S AN INTERVIEW WITH KATEŘINA ŠEDÁ, THE PROJECT LEADER.

Let's start from the very beginning… As a child, what did you want to do when you grew up?
Actually, I'm still doing basically the same things I did as a kid. My initial attempts took place back in the first or second year of school - I directed some activities in the streets and got neighbours involved.

Do you remember what these things were?
Sure. For example, one was a kind of exhibition, when I convinced people living nearby to display things that wanted to show off in their windows. I did this again over twenty years later, but on a somewhat larger scale. The street was turned into a gallery of sorts.

How would you describe your work to those who aren't familiar with it?
It's hard to find a precise definition for my creative endeavours. Basically, I've come up with a field of expertise of my very own. I devise and carry out projects stemming from a problem, out of the need to try and change something. I set out to find a way to alter others' behaviour and point them in the right direction. Part of what I do is something like social engagement, which essentially influences the relationships between people so they forge better connections and become closer.

For more context, let's talk about "The Great Czechoslovak Dating Day". How did it go? Did anyone meet the love of their life there?
The event was held during celebrations for the 100th anniversary of the Czech Republic. I wanted to come up with something that would not look back to the past, but influence the future of the country instead. I reacted to the loneliness of many people by

lidí a dala jim prostor pro seznámení. Mohli hledat jak partnera, tak klidně jen kamaráda. Účastníci si měli přinést pět věcí, které jim zbyly po jejich ex-partnerech. Na místě jsme pak vytvořili pomyslnou tržnici, kde tyto věci nabízeli ostatním. Zároveň v souvislosti s tím sdělovali, co od nového vztahu rozhodně nechtějí. Vím o párech, kteří jsou spolu díky tomuto seznámení dotaď, a někteří mají i děti.

Aktuálně chystáte nový projekt i u nás ve Zlíně. Prozradíte prosím, o co přesně půjde?
Mým cílem bylo vytvořit něco, co propojí všechny dílčí akce k oslavě 700 let města Zlín. A když jsem přemýšlela nad něčím typickým pro Zlín, vybavila se mi bota. Podobně jako u seznamky jsem ale nechtěla hledět pouze do minulosti, a symbol boty tak uchopila ve smyslu cesty.

Vytváříme jeden unikátní pár bot, který má v sobě zabudovanou kameru a mikrofon. Tyto boty by měly po městě chodit nepřetržitě po dobu 4 měsíců a mělo by si je vystřídat alespoň 700 obyvatel Zlína. Bude probíhat přímý přenos a následně vznikne i sestřih.

Do projektu jsou zapojeny i dvě naše fakulty. Jak se na něm podílejí?
Společně hledáme nejvhodnější řešení zmiňovaných bot, a to jak po stránce designu, tak fungování. Je totiž potřeba, aby byly boty univerzální pro různé velikosti nohou, musíme zajistit bezpečnost z hygienického hlediska, udržet v chodu přímý audiovizuální přenos, boty musí snést pohyb v různém prostředí a taky musí být přívětivé pro uživatele.

Kdyby chtěl někdo z čtenářů tyto boty nazout, může se někde přihlásit? A jsou nějaká kritéria?
Plánujeme online rezervační systém. Na náměstí pak budeme mít kancelář, kde se boty budou předávat. Rádi bychom je udrželi v pohybu nonstop, i v noci. Každopádně cílem je, aby boty nosila co nejširší veřejnost. Zájemci si je mohou zapůjčit na libovolný časový úsek.

„DOPADY MÝCH PROJEKTŮ NEMUSÍ BÝT HMATATELNÉ, A PROJEVUJÍ SE ZA DELŠÍ DOBU.“

Kdy to celé proběhne?
Rezervační systém spouštíme 1. dubna. 1. května boty poprvé vyjdou do ulic a budou chodit do 31. srpna. Budou tedy v provozu čtyři měsíce a v září potom proběhne prezentace výstupů.

Na závěr se zeptáme: Chystáte nějaké další nové projekty?
Jeden velký projekt chystám například v Brně k příležitosti 200 let od narození Johanna Gregora Mendela a půjde o Festival zlozvyků. Děláme k tomu národní sbírku zlozvyků a chceme seznamovat lidi právě na základě zděděných zlozvyků. Plánujeme taky projekt, který pomáhá lidem po mrtvici začlenit se zpět do běžného života, a to tak, že jim firmy vytvoří speciální pracovní pozice – třeba ve smyslu zaměstnance, který zdraví ve výtahu. A je toho samozřejmě mnohem víc.

Přejeme tedy, ať se vše vydaří a mockrát děkujeme za rozhovor.
Také děkuji a těším se na spolupráci.

Iva Čermáková

providing them with the chance to meet and make friends. They could look for a partner or a friend. Each one had to bring five things left behind an ex, and a kind of improvised market was set up where these objects were offered to others. In connection with this, the participants spoke about what they were definitely not looking for in a new relationship. I know about couples who have been together since the event, and some of them even have children.

You're currently preparing a project here in Zlín. Will you tell us about it?
My goal is to create something that connects the various events being held to celebrate the 700th anniversary of the city of Zlín. I started out by thinking about what Zlín is known for, so my first thought was automatically of shoes. However, like with the dating event, I didn't want to just look back to the past, so the concept is that shoes symbolize a journey.

The people involved and myself are in the process of creating a unique pair of shoes with a built-in camera and microphone. These shoes should be walked around the city for 4 months non-stop, ideally worn successively by at least 700 inhabitants of Zlín, all of it shall be live streamed, followed later by an edited form of the media.

Two faculties at the University have joined the project. Can you speak about their involvement?
The faculties are helping us to come up with the most suitable design for the shoes, both from a visual and functional perspective. They have to be of a universal size, meaning they should fit every size of foot, plus it's necessary to observe hygiene standards, keep the live stream going, ensure they're resistant to use in various environments and they must be user-friendly.

If readers want to don this footwear, where do they sign up? Are there any criteria they must meet?
We're planning an online booking system. An office shall stand in the square where the shoes will be given out. We'd like the shoes to be used non-stop, even at night. The goal is to for them to be worn by as many people as possible. They can be borrowed for any length of time.

How are things going to be scheduled?
The booking system will be launched on 1 April. On 1 May, the shoes will appear in the streets for the first time. People will be walking around in them until 31 August continuously. The shoes shall be in use for four months, and then a presentation is to be given in September of the data gathered.

Lastly, what other projects are you currently involved in?
An example is a major project I'm preparing in Brno to mark the 200th anniversary of the birth of Johann Gregor Mendel, known as the "Festival of Bad Habits". The idea is to put together a national collection of bad habits and for people to make friends according to the ones they have. Another is a scheme to help stroke victims return to a normal life by getting companies to create special work positions for them. And a lot more besides.

Thank you so much for letting us speak to you. We wish you all the best.
Well, thank you. I'm looking forward to working with the faculties at the TBU.

ORIGINÁLNÍ PROJEKT NA FAME:
UFBANKA

ORIGINAL FAME PROJECT FOR IMAGINARY BANK

CZ

Studium financí nemusí být žádná nuda. Důkazem toho je originální projekt nazvaný UFbanka. Jedná se o fiktivní banku, kterou založili na Ústavu financí a účetnictví Fakulty managementu a ekonomiky (FaME).

EN

Studying finance doesn't have to be boring, as proven by a unique project dubbed "UFbanka". It refers to a fictitious bank made up by the TBU's Department of Finances and Accounting in the Faculty of Management and Economics (FaME).

CZ

„Na začátku celého projektu stál jednoduchý nápad – nakoupíme na ústavu vybranou kryptoměnu a budeme s ní dále ve výuce pracovat. To se však ukázalo jako prakticky nerealizovatelné, proto se myšlenky ubíraly k vytvoření lokální měny UFcoin. A odtud už nebylo daleko k nápadu na virtuální UFbanku, která by nabízela svým klientům rozsáhlejší spektrum služeb a zároveň pracovala s vlastní měnou," přibližuje myšlenku vzniku UFbanky ředitelka Ústavu financí a účetnictví prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková. Ústav financí musel dokonce požádat Českou národní banku o možnost využití termínu banka v názvu a jedinečný projekt studentské hry první akademické banky mohl být spuštěn.

UFbanka je virtuální akciovou společností, jejíž akcionáři jsou kromě členů ústavu všichni studenti studijních programů FaME zaměřených na finance, finanční technologie, daně a účetnictví, a to jak v bakalářských, tak magisterských programech. Akcionáři mají nárok na výplatu dividend po celou dobu svého studia a zároveň svými aktivitami mohou přispívat k úspěšnému hospodaření UFbanky.

„Studenti své UFcoiny mohou získávat například za své mimořádné studijní úspěchy, účast na soutěžích národních i mezinárodních zaměřených na oblast financí nebo za účast na vědeckých aktivitách ústavu," vysvětluje princip hry doc. Ing. Adriana Knápková, Ph.D., garantka studijního programu Finance a finanční technologie. „Naopak utrácet je mohou za aktivity zprostředkované UFbankou, například za stáž snů, den stínování top manažera ve firmě, individuální doučování, propagační předměty či za služby partnerů UFbanky, které byly do hry věnovány," dodává Adriana Knápková.

Založením fiktivní banky získali cenné zkušenosti nejen pedagogové, ale také studenti. Zakládání virtuální banky, emitování vlastní měny, s tím se zase tak často ve vlastní praxi nesetkávají.

„Projekt se mi moc líbí, určitě využiji směnu za nějakou tu absenci," říká s úsměvem studentka oboru Finanční kontrola Eva Chovancová.

Naopak student David Pokorný dodává: „Já se asi budu držet pravidla kryptoměnu držet a neprodávat."

Smyslem celé této dlouhodobé aktivity je zvýšení znalostí studentů v oblasti financí, aktivizace jejich studijního potenciálu, která zároveň povede k jejich zapojení do života ústavu, to vše s využitím hry založené na myšlence virtuálního bankovnictví.

„UF BANKA JE VIRTUÁLNÍ AKCIOVOU SPOLEČNOSTÍ, STUDENTI A ČLENOVÉ ÚSTAVU JSOU JEJÍMI AKCIONÁŘI."

EN

Prof. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková, Head of the Department, spoke to us about the project: "A simple idea kicked everything off – one of selecting a cryptocurrency for pretend use in the Department's lessons. This proved unfeasible in practice, however, so we came up with the notion of a local currency instead, namely the UFcoin. From there it was a short step to establishing a virtual bank that would operate with this fabricated currency and offer a broad range of services." Interestingly, the Department had to contact the Czech National Bank first and request the right to use the term "bank" in the title before the unique project for students could get the go ahead.

Imagined as a joint-stock company, UFbanka's shareholders include members of the Department and every BA and MA student on a FaME course geared towards finances, financial technology, taxes and accounting. These shareholders are entitled to mock payment of dividends for the entire period of their studies, while also contributing to good management of UFbanka through their activities.

"Students obtain UFcoins by such things as exceptional academic performance, participating in finance-related contests nationally and internationally, and getting involved in research at the Department," stated doc. Ing. Adriana Knápková, Ph.D., who oversees the degree programme in Finances and Financial Technology. She described the principles of the game: "They can spend the UFbanka's currency on real activities, such as a great internship, a day spent shadowing a senior manager at a company, individual tutorials and promotional items or services provided for the game by its partners."

The project has allowed staff and students to gain practical and valuable insight into financial matters, since setting up a fictitious bank and a currency is clearly not a common, everyday activity.

"I've enjoyed the project immensely. I shall definitely exchange the pretend coins for some absences," said Eva Chovancová with a smile, who's on the Finance Control degree course.

Meanwhile, another student, David Pokorný, differed in his opinion: "I'll probably stick to the principle of keeping the currency and not selling it."

The long-term project has been devised to boost students' knowledge of finances and stimulate their potential to learn, in addition to encouraging their involvement in goings-on at the Department, all through a game which simulates the world of banking.

SEZÓNA PIKNIKŮ ZAČÍNÁ:
KÁVA A ČAJ SE SLEVOU A DEKA

PICNIC SEASON IS HERE! DISCOUNTS ON TEA, COFFEE AND FREE USE OF BLANKETS

CZ

Nové propagační kelímky na teplé nápoje s víčkem a boxy na svačinu představil nedávno Odbor marketingu a komunikace. Vyrobeny jsou na základě speciální receptury vyvinuté v Centru polymerních systémů. Pokud si zakoupíte kelímek, dostanete do něj v menze pokaždé kávu nebo čaj se slevou 10%.

„Chtěli jsme studentům a zaměstnancům UTB nabídnout k užívání ekologicky nezávadné obaly na potraviny, které by vznikly přímo na naší univerzitě. Speciální materiál s biosložkou pro jejich výrobu vyvinuli vědci v Centru polymerních systémů. Z něj pak v Plastikářském klastru, z.s., vyrobili kelímky s víčkem a uzavíratelný box na svačinu. Věříme, že je ocení zejména studenti, kteří si často nosí jídlo s sebou a chtějí jej mít zabalené v nezávadném a navíc i estetickém obalu," popsal vznik nových obalových materiálů rektor prof. Ing. Vladimír Sedlařík, Ph.D.

Design obalových materiálů vznikl také v rámci UTB, a to na Fakultě multimediálních komunikací. „Dohodli jsme také trvalou akci s univerzitní menzou: pokud si zájemci pořídí kelímek UTB, dostanou do něj pokaždé v kterékoli menze UTB kávu nebo čaj se slevou deset procent," doplnila Ing. Andrea Kadlčíková, kancléřka.

Kelímky i boxy je možné zakoupit ve 4. patře Knihovny UTB nebo objednat v showroomu na www.be.utb.cz.

Další novinkou je půjčování dek na venkovní posezení. „S teplým jarním počasím stále více studentů využívá posezení na Gahurově prospektu nedaleko rektorátu. Nabízíme jim proto k zapůjčení zdarma oranžovou deku s potiskem, a k ní piknikovou krabičku, kterou si mohou v menze či univerzitní restauraci naplnit občerstvením."

Deky se budou půjčovat a vracet (pouze za slunečného počasí) na recepci rektorátu U13.

> „STUDENTI MOHOU PŘÍJEMNĚ STRÁVIT VOLNÉ CHVÍLE VENKU, TŘEBA MEZI VÝUKOU."

EN

New promotional cups for hot drinks with lids and lunch boxes have recently been launched by the Department of Marketing and Communications. Made according to a special formula developed at the Centre of Polymer Systems, buying one always brings a saving of 10% off tea and coffee at the TBU Refectory.

"The aim is to offer TBU students and employees environmentally friendly food packaging created directly at the University. Researchers at the Centre of Polymer Systems have developed a special material containing a bio-based component used to make the items. Cups with a lid and lunch boxes with closures are made from it. We believe they will be appreciated by students who bring in their own food and want to transport it in a safe and aesthetically pleasing container," said the Rector, Prof. Vladimír Sedlařík, Ph.D.

The designs of the packaging items were also created in-house, at the Faculty of Multimedia Communications. "A permanent arrangement has been made with the TBU Refectory, where anyone who buys one of the cups always gets 10 per cent off the price of tea and coffee at any of the TBU's Refectories," added Ing. Andrea Kadlčíková, Director of Marketing and Communications.

The cups and boxes can be purchased from the showroom on the 4th floor of the TBU Library or ordered on the www.be.utb.cz website.

Another concept is to lend out picnic blankets. "With the warm spring weather, more and more students are spending time sitting outside in the grassy area of Gahura Avenue, close by the Rectorate. Therefore, we're lending out orange blankets for free, as well as a picnic hamper for food bought at the TBU Refectory or Restaurant."

The blankets are available from the reception desk of Building U13 – the Rectorate, but only when the sun is shining!

POMOZTE ZMAPOVAT PŘÍRODU!

MAP THE NATURAL WORLD

CZ

Pomozte zmapovat přírodu v srdci Slovácka a připojte se tak k mezinárodnímu klání City Nature Challenge. Loni se výzvy zúčastnilo 419 měst z celého světa, mezi nimi i tři česká. Téměř 53 tisíc pozorovatelů vyfotografovalo více než 1,2 milionu organismů.

Fakulta logistiky a krizového řízení v Uherském Hradišti se již podruhé zapojí do mezinárodní spolupráce s dalšími pěti sty městy po celém světě.

Co k tomu budete potřebovat? Nadšení a iNaturalist, jednu z nejpopulárnějších přírodovědných aplikací na světě. Mezi 29. dubnem a 2. květnem 2022 budeme v Uherském Hradišti a jeho okolí hledat ptáky, savce, plazy, motýly, brouky, houby, rostliny… prostě vše živé, co můžeme najít. Při pozorování se navíc mnoho nového naučíte, pobavíte se a pomůžete výzkumníkům ve sběru cenných dat. Vy sami se tak stanete občanskými vědci. Připojí se k nám místní přírodovědci a další, kteří oblast znají. Zúčastnit se může každý bez ohledu na věk a dovednosti.

Více informací naleznete na https://uh.citynaturechallenge.cz/ a ve FCB skupině Příroda v srdci Slovácka.

Vyfoťte, co vás zaujme. Možností je hodně. Pojďte s námi do toho!

EN

Take part in the international City Nature Challenge and help to document wildlife in the heart of the local area of Slovácko. 53,000 people in 419 cities around the world participated in the event last year, including 3 places in the Czech Republic, and more than 1.2 million observations were logged.

For the second time, the Faculty of Logistics and Crisis Management in Uherské Hradiště shall get involved in the international project, encompassing 500 towns and cities across the globe.

What do you need to join in the challenge? A dose of enthusiasm and the popular iNaturalist app. Between 29 April and 2 May 2022 the task is to seek out birds, mammals, reptiles, butterflies, beetles, other living creatures, mushrooms and plants in Uherské Hradiště and its surroundings. In the process, you get to learn a lot, have fun and help researchers gather valuable data. As amateur naturalists, you'll be joining forces with local scientists and others familiar with the town's environs. The challenge is open to everyone, regardless of age and experience.

Head over to the website for more information – uh.citynaturechallenge.cz – or a Facebook group entitled "Příroda v srdci Slovácka" (Nature in the Heart of Slovácko).

Get involved by photographing anything that catches your eye - there are oodles of opportunities!

„I VE MĚSTECH ŽIJE SPOUSTA ORGANISMŮ, KTERÉ LZE OBJEVOVAT A POZOROVAT. POMOCÍ APLIKACE INATURALIST TO ZVLÁDNE KDOKOLI.“

STAROU BUDOVU FT NAHRADÍ NOVÁ

OLD FT BUILDING IS TO BE REPLACED

CZ

NEJSTARŠÍ UNIVERZITNÍ BUDOVA U1, KDE SÍDLILA ČÁST FAKULTY TECHNOLOGICKÉ (FT), AKTUÁLNĚ ZEJE PRÁZDNOTOU. BĚHEM LÉTA LOŇSKÉHO ROKU MUSELA BÝT KVŮLI HAVARIJNÍMU STAVU VYSTĚHOVÁNA A ČEKÁ JI DEMOLICE. NA STEJNÉM MÍSTĚ BUDE VYSTAVĚNA BUDOVA NOVÁ, MODERNÍ A ODPOVÍDAJÍCÍ DNEŠNÍM STANDARDŮM. ROZHODLO O TOM VEDENÍ UNIVERZITY POTÉ, CO SI NECHALO UDĚLAT EXPERTNÍ POSUDEK OD KLOKNEROVA ÚSTAVU ČVUT V PRAZE.

Zmíněná budova pochází z roku 1932 a její stav je po devadesáti letech intenzivního využívání za hranicí životnosti. „Zásadním problémem je statika budovy. Konkrétně železobetonový nosný systém, jehož pevnost je tak nízká, že jej nelze ani považovat za železobeton a nelze jej podle současně platných norem vůbec takto posuzovat," popisuje současný stav kvestor UTB Alexander Černý.

Jelikož nebylo možné objektivně vyloučit riziko havárie, do náhradních univerzitních prostor se museli přestěhovat zaměstnanci i přístrojové vybavení. Nyní se čeká na povolení k odstranění objektu.

„Mrzí nás to. Přeci jen mluvíme o budově, kterou svého času pravděpodobně navštěvoval i Jan Antonín Baťa a kde naše fakulta strávila víc jak 50 krásných let. Zároveň se ale těšíme. Nová budova nabídne nové možnosti, a my tak budeme moci posunout úroveň vysokoškolského vzdělávání ve Zlíně zase o kus dál," říká děkan Fakulty technologické prof. Roman Čermák.

Novostavba bude respektovat stávající objemové uspořádání areálu, tj. nový objekt bude vystavěn v původní půdorysné stopě a v původním objemu, ale s využitím soudobých konstrukčních materiálů a v novodobém architektonickém stylu. Jak by to zhruba mohlo vypadat, si můžete prohlédnout na přiložených vizualizacích.

EN

THE OLDEST BUILDING AT TBU IS U1, WHICH NOW STANDS EMPTY. ONCE PART OF THE FACULTY OF TECHNOLOGY (FT), IT HAD TO BE VACATED LAST SUMMER AS ITS CONDITION HAD DETERIORATED, AND IT AWAITS DEMOLITION PRESENTLY. THE PLAN IS TO CONSTRUCT A NEW BUILDING ON THE SAME SITE DESIGNED TO MEET MODERN-DAY STANDARDS. THIS DECISION WAS MADE BY THE MANAGEMENT BOARD OF THE UNIVERSITY FOLLOWING AN EXPERT OPINION DELIVERED BY THE KLOKNER INSTITUTE AT THE CZECH TECHNICAL UNIVERSITY IN PRAGUE.

The current building dates back to 1932, and after ninety years of intensive use has long since been practicable. TBU Bursar Alexander Černý commented on the situation: "The main problem is the static stability of the structure. The reinforced concrete framework in place has diminished in strength to the point it can't even be considered reinforced concrete any more, so is beyond assessment according to current standards."

As it was not possible to objectively rule out the risk of an accident occurring, employees and instrumentation had to be moved to other TBU buildings. An official permit for demolition is expected.

"We feel sorry about it. After all, we're talking about a building that was probably visited by Jan Antonín Bata in the past, and it comprised the base of our Faculty for over 50 amazing years. Nevertheless, at the same time we're looking forward to the new building. It'll afford welcome opportunities and we shall be able to raise the level of higher education in Zlín a little higher," says Prof. Roman Čermák, Dean of the Faculty of Technology.

The plan is for the new building to adhere to the existing layout of the land in terms of volume, i.e. it will be built to encompass the area of the original ground plan and to the same size as its predecessor. Contemporary construction materials are to be utilized and a modern architectural design has been drawn up. The visualizations attached give an idea of what it could look like.

Šetřete peníze a životní prostředí najednou

Pořiďte si kelímek UTB z ekologicky nezávadného materiálu s biosložkou a v menze dostanete pokaždé 10% slevu na čaj i kávu!

Kelímky jsou vyrobeny přímo na UTB a jsou opakovaně použitelné, takže kromě vaší peněženky bude mít radost i planeta.

Zakoupit si je můžete ve 4. patře Knihovny UTB nebo objednat v showroomu na www.be.utb.cz.